

באתי לגני אחותי כלה

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 וְלִכְן צָרִיף לְהִיּוֹת גַּם הַתִּיקוֹן עַל הַעֲבִירָה בְּאוֹפֵן כְּזֶה, כִּי מֵאַחַר
2 שֶׁהַעֲבִירָה הִיא כְּתוּצָאָה מֵרוּחַ שְׁטוּת, לְמַטָּה מֵהַדַּעַת, הַתִּיקוֹן הוּא עַל יְדֵי
3 עֲבֹדַת ה' לְמַעַל מֵהַדַּעַת שֶׁזֶהוּ עֲנִיָּן עֲצֵי שְׁטִים שְׂבַמְשָׁפוֹ,
4 שֶׁעֲנִינָם הוּא שְׁטוּת דְקָדוּשָׁה, עֲבֹדַת ה' תּוֹךְ הַתְּעוּלוֹת מִגְדֵרֵי הַשְּׂכַל
5 שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִתְתַּקֵּן הַשְּׁטוּת
6 דְלְעוֹמַת-זֶה¹³ הַרוּחַ שְׁטוּת' שֶׁל
7 הַסְטְרָא-אַחֲרָא (כְּפִי שֶׁמְבוּאֵר בְּאִרְיֻכוֹת
8 בְּמֵאמְרֵי 'בֵּאתִי לְגִנִּי').
9 וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף, שְׁעַל-פִּי-זֶה לְפִי
10 הָאִמּוֹר לְעִיל שֶׁהַצּוּרְךָ בְּעֲבֹדַת ה'
11 בְּאוֹפֵן שֶׁל 'שְׁטוּת דְקָדוּשָׁה' נִדְרַשׁ כִּדִּי
12 לְהַתְּגַבֵּר עַל הַרוּחַ שְׁטוּת' שֶׁבִּגְלַלָּהּ
13 הָאֲדָם עָלוּל לְחַטָּא, מוֹכֵן
14 שֶׁהָעֲבֹדָה דְשְׁטוּת דְקָדוּשָׁה
15 אֵינָה עֲנִיָּן נְעִלָה מֵאֵד הַשִּׁיף רַק
16 לְיַחֲדֵי סְגוּלָּה בְּעִלֵי דְרַגָּה גְבוּוּהָ
17 וּבְזַמְנֵיהּ מִיּוֹחְדֵיהּ¹⁴, שֶׁהֵם עַת
18 רְצוֹן מִיּוֹחַדַת וּבִלְתֵי רִגִילָה אֱלֵא
19 זֶהוּ הַכְּרֵחַ גְּמוּרָה וְחֹבֵבָה לְכָל אֲדָם
20 וּבְכָל זְמַן בְּכָלְלוֹת הָעֲבֹדָה,
21 בְּעֲבֹדַת ה' בְּאוֹפֵן כְּלִילִי וְלֵא רַק
22 בְּדַרְגוֹת גְבוּוּהוֹת מֵאֵד בְּיָן שְׁעַל-
23 יְדֵי-זֶה מִתְקַנְיָם אֶת הַרוּחַ
24 שְׁטוּת' שְׁנוֹתְנָת מְקוֹם לְהִיּוֹת
25 עוֹבֵר עֲבִירָה. וְלֵא יְדִיף גִּיסָא,
26 לְמֵרוֹת שֶׁהִדְבֵר שִׁיךְ גַּם לְאֲנָשִׁים
27 רִגִילִים שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְדַרְגָּה גְבוּוּהָ
28 בְּעֲבֹדַת ה' הָרִי זֶה שִׁיף גַּם
29 אֲצֵל צְדִיקִים שֶׁכֵּן עוֹבְדִים אֶת ה'
30 בְּדַרְגָּה גְבוּוּהָ, כִּי מָה שֶׁאֲמָרוּ
31 חֲכָמֵינוּ ז"ל אֵין אָדָם עוֹבֵר
32 עֲבִירָה כּוֹי, וְקִבְעוּ שֶׁעֲבִירָה עַל
33 רְצוֹן ה' יְכוּלָה לְהִיּוֹת רַק בְּגִלְלַת הַרוּחַ
34 שְׁטוּת קָאִי מְכוּוֹן עַל אֵיזו
35 עֲבִירָה שֶׁתִּהְיֶה, עֲבִירָה מְכַל סוּג
36 שְׁהוּא, לֹא רַק עֲבִירָה עַל רְצוֹן ה'
37 בְּמוֹכֵן הַרְגִיל אֲלֵא כּוּלָּל גַּם
38 הָעֲנִיָּן דְאֵין צְדִיק בְּאַרְצֵי אֲשֶׁר
39 יַעֲשֶׂה טוֹב וְלֹא יַחֲטֵא¹⁵, כְּלוּמַר, מְדוּבָר בְּצִדִיק שֶׁאֵין לוֹ כָּל קֶשֶׁר
40 וְשִׁיכוֹת לְחַטָּא בְּמוֹכֵן הַפְּשׁוּט אֲבָל גַּם הוּא "יַחֲטֵא" בְּמוֹכֵן שֶׁל חֲסִרוֹן

מסויים שגם זה הוא מפני שנקנס בו רוח שטות, אם כי מוכן
שזו רוח שטות' במוכן הרבה יותר מעודן ולכן גם אצל צדיק
צריכה להיות העבודה השטות דקדושה ולא רק מצד ענין
הערכות שכל ישראל ערכים זה בזה¹⁶, וכל אחד מישראל הוא
ערב ואחראי גם למעמדו ומצבו
הרוחני של הולת שלכן¹⁷ אפילו
צדיקים גמורים אומרים
אשמנו בגדנו כו' (כל
אותיות הא"ב¹⁸ דבר המבטא
שלימות), כפי שכתב רבי חיים ויטאל
שגם הארז"ל שבוודאי לא היה שייך
כלל לחטאים ועוונות היה אומר את
הוידוי "אשמנו" וכו' כי כל בני
ישראל הם כנוף אחד אבל בנוסף לכך
צדיק גמור אומר "אשמנו" וכו' לא רק
מפני הערכות לאחרים אלא גם
מצד עצמו, כפי לתקן את
הרוח שטות' שממנה באה
ה"עבירה" (אין צדיק בארץ
גו') כפי שהיא בדרגתו כו',
היינו "עבירה" ו"חטא" במוכן מעודן
בהרבה (ככתוב "אני ושלמה בני
חטאים" ואין הכוונה לחטא ועון אלא
במוכן של חסרון וכישלון מסויים) וגם
כדי להתגבר על "חטא" ו"עבירה"
כוו, במידה שבה הדבר שייך בצדיק,
יש צורך ב"שטות דקדושה".
(ב) והנה הפח שיש לסטרא-
אתרא הצד האחר, המתנגד לצד
הקדושה לבנות (אויפבויען
לבנות ולבסס) את הרוח שטות'
כו' עד שהנפש הבהמית
תוכל לכסות על הנפש
האלקית, ואפילו לגרום לאדם חטא
ממש, חסידשלוט, הוא פרט
בכללות הבריאה חלק מהתכנית
הכללית של הבריאה שהעולמות
מעלימים ומסתירים על
אלקות¹⁹, וכך גם הנפש הבהמית מסתירה על הנפש האלקית וכמאמר
הידוע²⁰ בתורת החסידות שפעולמות (ובפרט פעולמות

13) בכל הנאמר עד כאן – ראה ד"ה באתי לגני תשי"א-תשי"ג בארוכה. 14) ראה ד"ה באתי לגני ה'שית" פ"ה (סה"מ שם ע' 118). 15) קהלת ז, כ. 16) שבועות לט, א. 17) ראה טעהמ"צ להרח"ו פ' קדושים. מאמרי אדה"ו פרשיות ח"ב ע' תקצא ואילך. סהמ"צ להצ"צ מצות אהבת ישראל (דרמ"צ כח, א-ב). לקו"ש חכ"ה ע' 16-17. חכ"ז ע' 105. 18) ראה סהמ"צ להצ"צ מצות וידוי ותשובה ספ"א (דרמ"צ לח, ב). 19) ראה ד"ה הג"ל רפ"ד (סה"מ שם ע' 116) – הפרק דשנה זו: "זה שהנה"ב מכסה על הנה"א. . והיינו דאס וואס וועלט איז מעלים אויף אלקות". 20) המשך תערי"ב ח"ב ס"ע תתקלג ואילך.